

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

Από το παλαιόν φυλλάδιον (1837) του Κάρολου Παπαδοπούλου, ορίσεται ζωηρόν φως εἰς τὰ περί τῆς πολέμου γεγονότα, μεταξὺ Βελλίτσας καὶ Λαδίου, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822, μετὰ τὸν περὶ τὸν ἀρχιστράτηγον τῶν Ἀθηναίων Ἀνδρούτσον.

Ἐνδιαφέρει, πρῶτα-πρῶτα, νὰ μάθωμεν εἰς ποῦ κρατεῖ ἡ σκωφία τοῦ ἐκδότη καὶ συγγραφέως τοῦ φυλλαδίου. Πρόκειται περὶ ἀναφανούς Φιλίππου ἀπὸ τὸν Αἰών τῆς Θράκης, φιλογεροῦ πατριώτου ἐπάρχου εἰς τὴν Ὀδυσσέαν, ὁ ὁποῖος δὲν διέθεσε μόνον πολλὰ χρήματα διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κατετάγη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ἀνδρούτσου. Καὶ παρέμεινε πλείστον τοῦ πεισῶς συμπολεμιστῆς τοῦ, στήθουλός του καὶ φίλος τοῦ μέγρου τοῦ δοξατικοῦ θανάτου του, κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1825. Ἀργότερα ὁ Κάρολος Παπαδόπουλος κατετάγη εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν μετὰ τὸν βασιλὸν τοῦ λοχαγοῦ. Ἐστὶς διδομένην, ἔπειτα, ῥυθμίσις ὡς στρατιωτικῆς, ἀπεστρατεύθη μετὰ τὸν βασιλὸν τοῦ συνταγματάρχου καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡμίαν περίπου 90 ἐτῶν κατὰ τὸ 1871. Ἐθεωρεῖτο, ἀπὸ τοὺς παλαιότερους, ζωντανὸν ἀντικείμεν τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας, οἱ δὲ ἀπὸ ἀντικείμενα τῆς διανοητικῆς πάντοτε διὰ τὴν λιτότητα καὶ τὴν ἀκριβείαν των.

Προηγείται ἡ ἱστορικὴ παράδοσις περὶ τῆς ἐπισήμου τελετῆς τῆς σπῆς τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηναίων (Αὐγούστου 1822) ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ποὺ συνοψίζεται μετὰ τὸ περιεγόμενον τοῦ φυλλαδίου τοῦ Παπαδοπούλου. Τὸ πολίτευμα σπῆς παρεδόθη εἰς τὸν Ἀνδρούτσον ἀπὸ τοὺς δύο ἀρχιερεῖς Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν: δηλ. τὸν Διονύσιον, ἀνεψιὸν τοῦ Παλαιῶν Πασιῶν Γερμανοῦ καὶ τὸν Κύριλλον. Διεξήχθη δὲ, παραδόξως, ἱεροτελεστία γενομένη ἐκ ἀρχιερέων, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ δὲ διάδοχος προσήγαγον τὸν Ἀνδρούτσον, κατὰ τὴν ἐπίσημον στυμὴν, ἐνώπιον τῶν δύο δσποτάδων καὶ ἀνεφάνησαν:

— Κελεύετε! κελεύετε!

Εἰς ἀπὸ τῶν ἱστορικῶν στίχων τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου, ἀφελῆται, ἐπίσης ἡ παράδοσις περὶ τῆς παρελεύσεως τῆς σπῆς τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηναίων. Ἐπρόκειτο περὶ δῶρον τῆς Ἀναστασίας Αἰκατερίνης πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Ἀνδρούτσου, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπροσέφερε νὰ λωσθῇ καὶ ὁ υἱὸς Ἀνδρούτσος. Ὁ διηγηματικὸς στίχος ἀναφέρει:

...Ἦτο ἡ θύκη ἀδελφότητος
Ἡ Μοναχὴ Αἰκατερίνη
Εἰς τὸν Ἀνδρούτσον τὴν εἰχε δώσει
Καὶ ἀπὸ χειρὸς Ὀθωμανῶν
Εἰλε τὴν δάξαι, καὶ πύξην τὸν ὤκει
Ὁ ἱεράρχης τὸν Ἀθηνῶν...

Ὅπως δὲ ἦτο ἡ πρωτοφανὴς καὶ περιέργως ἐκείνη διὰ τοὺς Ἀθηναίους ἐκείνη ἐπὶ τοῦ Ἰεσοῦ Βράχου, εἶχε καὶ ἰσχυροὺς συνεπείας. Διότι ὁ ἐνδοξὸς ῥαὶς τῆς Γραβιάς, ἐθεώρησαν ἐκείτων μαρτυρούμενον νὰ τινάξῃ διὰ νέων γαροβωμάτων τὴν δόξαν του, γορὶς, θεοφάως, νὰ προμαντεύσῃ, ὅτι ἡ νέα του προσπάθεια, χάριν τῶν Ἀθηνῶν, θὰ κατέληγεν εἰς τραγικὴν ἀποτυχίαν, ἢς ὁποῖα τ' ἀποτελέσματα μόνον διὰ τῆς πανουργίας του καὶ τῶν ἀπιστῶν τεχνασμάτων του κατώρθωσε νὰ αὐλήσῃ.

Ἀκριβῶς, λοιπόν, εἰς τὴν περιέργον ὁτὴν προσπάθειαν τοῦ περιδοῦντος λέ-

οντος τοῦ Παρνασσού, τὸ φυλλάδιον τοῦ συμπολεμιστοῦ του Παπαδοπούλου, οἰκτεῖται ἀκριβῶς φῶς, ὅσον περίπου χρειάζεται διὰ νὰ διευκρινισθῇ τὴ ἀκριβὴς συνέθεσις μεταξὺ Βελλίτσας καὶ Λαδίου, διὰ νὰ γινώσκῃ παραδόξως ἡ Ἀττικὴ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822 ἀπὸ τὴν ἐν Βιοατίας βαρβαρικὴν ἐκδρομὴν, παρ' ὅλην τὴν νίκην τῶν Τούρκων.

Ἡ μάχη εἶχε χαθῇ καὶ ὁ Σαραῆς εἶχε συλλεφθῇ αἰχμάλωτος, ὅταν ὁ Ἀνδρούτσος εἶχε μείνει ὡς μὲν τὸν Ἀλέξη Τσούτσον. Περιγεγραμμένος καθὼς ἦτο ἀπὸ τοὺς Τουρκαλβανούς: ἰσχυρὸς, ἐφρόναξε πρὸς τὸν σύντροφόν του νὰ φύγῃ διὰ νὰ μὴ χαθῇ μαζὶ του. Ἀφοῦ ἀπλήλῃ τοῦ συντρόφου του καὶ ἐμεινεν μόνος, ἐπροχώρησε διὰ μέσου μερικῶν δένδρων πρὸς τοὺς δυνάμεις του. Αὐτοί, ὅταν τὸν εἶδον περιπλανώμενον μετὰ ἀπάθειαν καὶ ἀγνώριστον, τὸν ᾤοντο:

— Ποῖος εἶσαι κορὲ;
Ὁ Ἀνδρούτσος, γνωρίζων ὅριστα τ' Ἀρβανίτικα, ἀπήντησεν ἁμέσως:

— Σὺν! (Δηλαδή: δικός σας!)
Ἀφοῦ ἐπέστη, ὅτι τὸ κόλπο του ἐπέτυχεν, τοὺς εἶπεν, ἔπειτα, ψήφισμα, νὰ προχωρήσουν διὰ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὰ γυναικόπαιδα τῶν Ἑλλήνων! Καὶ ἐπροχώρησε πρῶτος τουρκαλβανὸς καὶ τὸν ἠκολούθησαν οἱ ἄλλοις Τουρκαλβανοί, ἀντίστοιχοι τῆς ταυτότητός του καὶ τοῦ παθῆματός του. Τοὺς παρόντων εἶται μέχρι τῆς μεγάλης ἀνηγορεύσεως τοῦ Παρνασσού, ὅταν ἐκείνοι ἐκτραπέντες καὶ ἤρρισαν νὰ κοινοποιήσῃ καὶ νὰ τοῦ φωνάζουν:

— Στάσου, μὴν τὰς εἶς μόνος σου, θὰ σε καταλάβουν οἱ Ρωμαῖοι!

Ἀλλ' ὁ Ἀνδρούτσος, κατελπιόμενος δὲν ἀπὸ τοὺς μὲν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, τὴν γὰρ τὴν συλλογὴν γυναικόπαιδων, μέχρις ὅτου οἱ Τουρκαλβανοὶ τὸν ἔβλεπον εἰς τὴν ἀπὸ τῆς κατατόπια τοῦ Παρνασσού καὶ τὴν ἐγγύτητα ἄλλως, ὡς τὸν κατὰ ἀπὸ τὰ καταιγιά του.

Ἡ στρατηγικὴ φάρα δὲν ἐσταμάτησεν ὡς εἶδε. Εἶχε καὶ διπλωματικὴν ἀνέχεαν. Διότι ὁ Ἀνδρούτσος, ἀσφαλὲς πλέον εἰς τὸν Παρνασσόν, κατόρθωσε ν' ἀνείλῃ διαπραγματεύσεις μετὰ τοὺς ἀρχηγούς τῶν Τουρκαλβανῶν στρατιωτῶν ἀπὸ τῶν ὁσων ἤθελον τῆς ὑποταγῆς τοῦ ἰδίου καὶ τῶν προηγουμένων τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν πατέρα τῆς Λαρίσσης. Τὴν παράδοξον αὐτὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηναίων, συνώδευσεν καὶ τὸ κοινὸν γεγονός: τῆς χρησιμοποίησεως ἀπὸ τῶν χωρικῶν, τοὺς ὁποῖους μετὰ τὴν εἰς τὴν Βιοατίαν, καὶ τοὺς ἐστειλε μαζὶ μετὰ τοὺς διαπραγματευτὰς τῆς ἀνακοινῆς εἰς τοὺς πασάδες τῆς Λαμίας, ὡς ἐγγυήσεις τῆς ποταμιατικῆς, ἐνὸς αἰ διαταγῆς ἐκείνων δὲν ἦσαν παρὰ μόνον δειγμάτων ἁπλῶς ἔξω. Ἐκέρδιον ἐστὶ ἀκριβὲς γένον μετὰ τῆς ψευδοδιαπραγματεύσεως. Καὶ ἐπὶ ὅσον, ἐν τῇ, ἀνυπόστατον καὶ τὸ γὰρ τῆς ὑποταγῆς του, μετὰ τὴν διανομίαν, ὅτι δὲν ἐνοιάζοντο κατένευον, ἀφοῦ οἱ πασάδες εἶχον εἰς τὴν οὐκίαν τῶν τοὺς προηγουμένους Ἀρβανίτας, Σολωγῶν καὶ Θηβῶν! Τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ πείσασμα διεισέδωκεν ἀκριβῶς τοὺς Ἀθηναίους, ὁ δὲ πρόκοιτος τοῦ ἁπλοῦς Γιαννῶδες Βλάγος ἐνέδωκεν εἰς τὸν Ἀνδρούτσον ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐπιτήδειον καὶ μηχανορράφον τὸ παροπλιστικὸν «Προσφυλιστικόν», ποὺ εἰσενεῖν εἰς τὸν ἔκτοτα τοῦ Παρνασσού μέχρη τοῦ θανάτου του.

Δ. ΓΑΤΣΟΥΛΟΣ

Τὰ ἀπομνημονεύματα εἰς τοιαύτας περιπτώσεις εἶνε ἡ χειρότερη ὑπηρεσία ποὺ εἶχε νὰ προσφέρῃ καὶ εἰς τὴν μνήμην του. Τὸ καλλιτεχνικὸν ποὺ εἶχε νὰ κέρη καὶ Μπέτια Χόλβερν καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ζωῆς εἶνε τὸ νὰ προσπαθῇ νὰ μὴ ἐνθουσιάζῃ τίποτε ἀπὸ ὅσα συνέβησαν. Ἡ καλλιτεχνικὴ ὑπηρεσία εἰς τοιοῦτο παρελθόν εἶνε ἐκείνη ποὺ παρέχει ὁ γράμμος. Διὰ τῆς λήθης. Ὁ δὲ τ' ἀλλὰ εἶνε πλεονέκτημα ποὺ δείχνει περὶ σπουδαιότητος τὸ καλόν. Ὁ Σουρμελὴς διὰ τῆς ἱστορίας του δὲν ἔκαμε περὶ σπουδαιότητος εἰς τὴν Ὀδυσσέα Ἀνδρούτσου, ἀπὸ ἐκείνου ποὺ τοῦ ἔκαμε ὁ γράμμος τοῦ Κάρολου Παπαδοπούλου, ὁ ἐπανατήσας εἰς τὸν Σουρμελὴν διὰ νὰ διηκολογήσῃ μίαν διλυθεῖαν περιπέτειαν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἡ ὁποία ἐπρεπε νὰ λησμονηθῇ.

Μὲς Αὐγ. 24 πιν
20 Οκτ. 1921

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΙΝΙΟΣ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΑΡΠΟΣ)

ΑΘΗ

1937 18 Ιανουαρίου

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Ο ΛΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Ἀρκετὸν φῶς ρίπεται ἀπὸ τὸ παλαιὸν φυλλάδιον (1837) τοῦ Κάρπου Παπαδοπούλου εἰς τὰ παράδοξα πολεμικὰ γεγονότα, μετὰ τὸν Βελλίτσας καὶ Δαδίου, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822, μὲ ἥρωα τὸν προσωρινὸν καὶ πολυδύνητον ἀρχιστράτηγον τῶν Ἀθηναίων Ὀδυσσεῖ Ἀνδρούτσου.

Πρέπει, πρῶτα—πρῶτα, νὰ μάθωμεν ἑαυτὸν ποῦ κρατεῖ ἡ σκοπία τοῦ ἐκδότου καὶ συγγραφέως τοῦ φυλλαδίου. Πρόκειται περὶ ἀκραιφνούς φιλικού πατριώτου ἐμπόρου εἰς τὴν Ὁδησὸν, ὁ ὁποῖος δὲν διέθεσε μόνον πολλὰ χρήματα διὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ κατέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κατετάγη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ἀνδρούτσου.

Ἐκτοτε ἔμεινε πλησίον τοῦ ὡς πρῶτος συμπολεμιστῆς του, συμβουλός του καὶ φίλος του, μέχρι τοῦ δραματικοῦ θανάτου του, κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1825. Ἀργότερα ὁ Κάρπος Παπαδόπουλος κατετάγη εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ. Ἐσταδιοδρόμησεν, ἔπειτα, εἰδικίμως ὡς στρατιωτικῶς. Ἀπεστρατεῖθι μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν περίπου 90 ἐτῶν, κατὰ τὸ 1871. Ἐθεωρεῖτο δὲ, ἀπὸ τοὺς παλαιότερους, ζωντανὸν ἀρχεῖον τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας, αἱ δὲ ἀπὸ μνήμης ἀφηγήσεις του διεκρίνοντο πάντοτε διὰ τὴν λιτότητα καὶ τὴν ἀκρίβειάν των.

Προηγείται ἡ ἱστορικὴ παράδοσις περὶ τῆς ἐπισήμου τελετῆς τῆς σπῆθς τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηναίων (Αὐγούστου 1822) ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ποῦ συσχετίζεται μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ φυλλαδίου τοῦ Παπαδοπούλου.

Τὸ περίφημον σπαθὶ παρεδόθη εἰς τὸν Ἀνδρούτσου ἀπὸ τοὺς δύο ἀρχιερεῖς Ἀθηνῶν καὶ Θεσφών· δηλαδὴ τὸν Διονύσιον, ἀνεψιὸν τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ τὸν Κύριλλον. Διεξήχθη δὲ, παραδόξως, ἱεροτελεστία χειροτονίας ἀρχιερέων κατὰ τὴν ὁποίαν δύο δίκωνοι προσήγαγον τὸν Ἀνδρούτσου, κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν, ἐνώπιον τῶν δύο δεσποτάδων καὶ ἀνεψιώνων:

—Κελεύσατε! κελεύσατε!
Εἰς ἀπλοῦν ἱστορικὸν στίχον τοῦ Ἀλέξανδρου Σούτσου ὀφείλεται ἐπίσης ἡ παράδοσις πρὸ τῆς προελεύσεως τῆς σπῆθς τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπρόκειτο περὶ δώρου τῆς Αὐτοκρατορίας Αἰκατερίνης πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Ἀνδρούτσου, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπρότιμηση νὰ ζωσθῇ καὶ ὁ υἱὸς Ἀνδρούτσος. Ὁ διηγηματικὸς στίχος ἀναφέρει:

«... Ἦτο ἡ θήκη ἀδαμαντίνη
ἢ Μοσχοβίτις Αἰκατερίνη
Εἰς τὸν Ἀνδρούτσου τὴν εἶχε δώσει
καὶ ἀπὸ χεῖρας Ὀθωμανῶν
εἶχε τῆς δρᾶς· καὶ αὐτὴν τὸν ζῶντα
ὁ ἱεράρχης τῶν Ἀθηνῶν...»

Ὅπως δὲ ἡ πρωτοφανὴς ἐκείνη διὰ τοὺς Ἀθηναίους, τελετὴ ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου εἶχε καὶ ἀνάλογους συ-

νέπειας. Διότι ὁ ἐνδοξὸς ἥρωας τῆς Γραβιάς, ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ τὸν ὠνόμασεν διὰ νέων κατορθωμάτων τὴν δόξαν του, χωρὶς βέβαια, νὰ προαντεῖναι ὅτι ἡ νέα του προσπάθεια χάριν τῶν Ἀθηνῶν θὰ κατέληγεν εἰς τραγικὴν ἀποτυχίαν, τῆς ὁποίας τ' ἀποτελέσματα μόνον διὰ τῆς ναυπηγείας του καὶ τῶν ἀπιστεῦτων τεχνασμάτων του κατώρθωσε νὰ καλύψῃ.

Ἀκριβῶς, λοιπὸν, εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τοῦ περιδοῦντος λέοντος τοῦ Παρνασσού, τὸ φυλλάδιον τοῦ συμπολεμιστοῦ τοῦ Παπαδοπούλου ρίπτει ἄρκετον φῶς, ὅσον περίπου χρειάζεται διὰ νὰ διευκρινισθῇ τί ἀκριβῶς συνέβη μετὰ τὸν Βελλίτσας καὶ Δαδίον, διὰ νὰ γλυτώσῃ παραδόξως ἡ Ἀττικὴ, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822, ἀπὸ τὴν ἐκ Βοιωτίας βαρβαρικὴν ἐπιδρομὴν παρ' ὅλην τὴν νίκην τῶν Τούρκων.

Ἡ μάχη εἶχε χαθῇ. Ὁ Σαρῆς εἶχε συλληφθῇ αἰχμάλωτος. Ὁ δὲ Ἀνδρούτσος εἶχε μείνει μόνον μὲ τὸν Ἀλέξη Τσαούσην. Περικυκλωμένος, καθὼς ἦτο, ἀπὸ τοὺς Τουρκικὰς ἱππεῖς, ἐφώνησε πρὸς τὸν σύντροφόν του νὰ φύγῃ διὰ νὰ μὴ χαθῇ μαζὶ τοῦ. Ἀφού ἀπληλάγει τοῦ συντρόφου του, καὶ ἔμεινε μόνος ἐπρωχόμενος διὰ μέσου μερικῶν δένδρων, πρὸς τοὺς δυνάστες του. Αὐτοὶ, ὅταν τὸν εἶδαν περιπλανώμενον μὲ ἀπάθειαν καὶ ἀγνώριστον τὸν ἠρώτησαν:

—Ποῖος εἶσαι μωρέ;
Ὁ Ἀνδρούτσος, γνωρίζων καλὰ τ' Ἀρβανίτικα, ἀπεκρίθη ἀμέσως:

—Σὺ! (Δηλαδή: δικάς σας!)
Ἀφού ἐπέστη δὲ τὸ κόλπον τοῦ ἐπ' αὐτῇ τοῦ εἶπεν, ἔπειτα, ψύχραιμα, νὰ προχωρήσουν διὰ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὰ γυναικόπαιδα τῶν Ἑλλήνων! Καὶ ἐπρωχόμενος πρῶτος, τουφεκίζον καὶ τὸν ἠκολούθησαν οἱ ἀφελεῖς Τουρκικὰς, ἀνίδεοι τῆς ταυτότητός του καὶ τοῦ παθιματός του.

Τοὺς παρέσυρεν, εἰσι, μέχρι τῆς μεγάλης ἀνηφορίας τοῦ Παρνασσού, ὅταν ἐκεῖνοι ἐκουράστηκαν καὶ ἤρξαν νὰ κουτσοπίνουν καὶ νὰ τοῦ φωνάζουν:

—Βάστα μωρέ καὶ μὴν τρέχεις μόνος σου, γιατί θὰ σὲ σκοτώσουν οἱ ρωμαῖοι!
Ἀλλ' ὁ Ἀνδρούτσος, κατελιπμένος ὁῦθεν, ἀπὸ πολεμικὸν μένος κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἔτρεχε νὰ συλλάβῃ γυναικόπαιδα! Μέχρις οὗτοι οἱ Τουρκικὰς τοῦ ἔχασαν εἰς τ' ἀπρόοπτα κατατόπια τοῦ Παρνασσού, ποῦ τὰ ἐγνώριζε τόσο καλὰ ἀπὸ τὰ καταφύγια του.

Ἡ στρατηγικὴ αὐτὴ φάρα δὲν ἐσταμάτησεν ἔως ἐδῶ. Εἶχε καὶ διπλωματικὴν συνέχειαν. Ἀσφαλῆς, πλέον, ὁ Ἀνδρούτσος εἰς τὸν Παρνασσόν, κατώρθωσε ν' ἀνοίξῃ διαπραγματεύσεις μὲ τοὺς ἀρχηγούς τῶν Τουρκικὰς στρατιωτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον δῆθεν τῆς ὑποταγῆς τοῦ ἰδίου καὶ τῶν προκρίτων τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν πασά τῆς Λαρίσης. Τὴν παράδοξον αὐτὴν ἐνέγγειαν τοῦ ἀρχιστράτηγου τῶν Ἀθηναίων συνώδευσε καὶ τὸ κοινὸν γεγονὸς τῆς χρησιμοποίησεως ἀπλῶν χωρικῶν, τοὺς ὁποῖους μετῆλθον εἰς προκρίτους τῆς Βοιωτίας. Καὶ τοὺς ἔστειλε μαζὶ μὲ τοὺς διαπραγματευτὰς τῆς ἀναχωρῆς, εἰς τοὺς πασσάδες τῆς Λαμίας, ὡς ἐγγυήσεις τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὁρων, ἐνῶ οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν παρὰ μόνον ἀπλοὶ ἄνθρωποι, δείγματα ἀνυπακοῆς.

Ἐκέρδιον, εἰσι, ὁ Ἀνδρούτσος, ἀρκετὸν χρόνον μὲ τὰς ψευδοδιαπραγματεύσεις. Καὶ ἐπέστρεψεν, ἐν τέλει, ἀνυπόγραφον καὶ τὸ χαρτί τῆς ὑποταγῆς του, μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι δὲν ἐχρειάζετο κανένα χαρτί, ἀφοῦ οἱ πασσάδες εἶχον εἰς τὰ χεῖρα των, τοὺς

προκρίτους Λεβαδείας, Σαλόνων καὶ Θεσφών.

Τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ τέχνασμα διεσκέδασε, τότε, ἄρκετὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὁ δὲ πρόκριτος τοῦ ὅστος Γιαννακὸς Βλάχος ἐκόλλησεν εἰς τὸν Ἀνδρούτσου «ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐπιτήδειον καὶ μηχανορράφον» τὸ παρατσούκλι «γεροχουλιάρης» ποῦ ἔμεινε εἰς τὸν λείοντα τοῦ Παρνασσού μέχρι τοῦ θανάτου του.

Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ON

ν τρίτην, Προε-
ν μετὰ τὴν Δημο-
κτορα μετὰ τὴν
ἥπος, Πάρκον,
εξαμενῇ, Παι-
καὶ μένει. Ὁρ-
ον, ἀσυγκίνη-
αται τῆς ὁδοῦ
περνοῦν ἀπὸ
ον διότι τὸ κτί-
πὸ καιροῦ εἰς
ι χαιρετισμοῦ,
οῦ δ' ὅταν ἐ-
... εἰ τὰ
αυτῶν, τὰ νωδὰ
νυλλα πηγαινο-
δαμόκλειοι σπά-
τὸ κτίριον αὐ-
σοβάδες, παρα-
λίμακες, θύραι,
τάλληλοι οἱ ὁ-
εἰ ὅταν εἶναι,
ἐκεῖ μέσα ὡς
Ἐν τούτοις αὐ-
ποιοὺς κακοποι-
δὲ πολλῶν ἐ-
ἔργον φιλόπολι-
ν εἰς τὸν ἀέρα.
ἕνα φυσίγγιον
τὴν αὐλὴν του
τὴν καταστρο-
τα ὅμως μὲ ἕνα
ν ἐδῆκε ἀπὸ
τον ταραχὸν
νὰ φυσίγγιον
Καὶ κτίριον
ἐσυνέχισε τὴν
αἰώνων ζωὴν

ἰνωμεν λοιπὸν
... Ἰσως τὸν
ν πόλεμον καὶ
τῆς πόλεως τῶν
τορικὴν ἐκστρα-
τῶν τῆς Ἑλλά-
τυπῆσωμεν ἐν-
ωμεν τὸν Σταυ-
γίνεται τίποτε
... Δὲν ἡμπορεῖ
νται ὅλα ὅσα
ν καὶ ποτὲ δὲν
ῆθη εἰς λόχος
νὰ κατεδαφί-
... Θάρρος. Ὁ
αι ὕψηλός καὶ
ἡμπορεῖ ν' ἀρ-
πὸ τὴν στέ-

Β.

νικῆς ἀνωμαλίας,